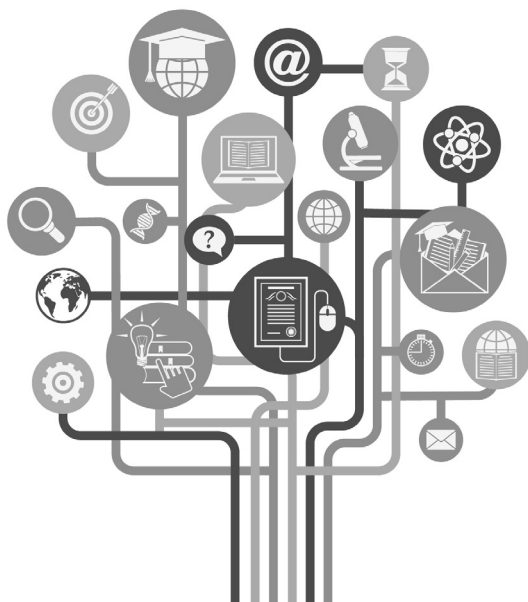

การพัฒนาตัวชี้วัดและกรอบการประเมินคุณภาพข่าว
อาชญากรรมและข่าวที่เกี่ยวกับเด็ก

Development of Quality Indicators and Evaluation Framework for Crime and Child News

สกุลศรี ศรีสารคาม
Sakulsri Srisaracam

การพัฒนาตัวชี้วัดและกรอบการประเมินคุณภาพข่าวอาชญากรรมและ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเด็ก*

Development of Quality Indicators and Evaluation Framework for Crime and Child News

สกุลศรี ศรีสารคาม¹

Sakulsri Srisaracam

¹คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย

Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University, Bangkok 10330, Thailand

email: ajarnice@gmail.com

Received : May 12, 2024 Revised : September 18, 2024 Accepted : September 24, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดประเมินคุณภาพข่าวอาชญากรรมและข่าวที่เกี่ยวข้องกับเด็กเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการรักษาคุณภาพข่าวท่ามกลางการแข่งขันเพื่อยอดผู้ชมและการหารายได้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยสร้างตัวชี้วัดคุณภาพข่าว 3 ระดับได้แก่ 1) ตัวชี้วัดคุณภาพจากความน่าเชื่อถือของข่าว ประเมินบทบาทพื้นฐานวารสารศาสตร์ในการรักษาความถูกต้อง ความสมดุล ความหลากหลาย และการให้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ 2) ตัวชี้วัดด้านการรักษาบทบาทหน้าที่และจริยธรรม พัฒนจากการปฏิบัติหน้าที่ในการทำข่าวตามแนวปฏิบัติและหลักจริยธรรมเฉพาะของข่าวอาชญากรรมและข่าวที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ที่เน้นหลักสำคัญเรื่องการปกป้องสิทธิ การไม่ผลิตซ้ำความรุนแรง และ การส่งเสริมความเข้าใจต่อเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล และ 3) ตัวชี้วัดคุณภาพข่าวในระดับการสร้างคุณค่า การส่งมอบประโยชน์/ผลกระทบเชิงบวกต่อผู้รับสาร ประเมินจากการรับรู้เนื้อหาข่าวแล้วผู้รับสารได้ประโยชน์ในระดับบุคคลหรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวนั้น สุดท้ายการวิจัยนี้เสนอโครงสร้างการพัฒนาระบบประเมินข่าวแบบ 3 ฝ่ายประกอบด้วย ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้รับสาร และสำนักข่าวประเมินตัวเองเพื่อให้ตัวชี้วัดเป็นกรอบสำหรับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพข่าวตามความหวังต่อคุณค่าวารสารศาสตร์ร่วมกัน

คำสำคัญ: คุณภาพข่าว; คุณค่าวารสารศาสตร์; ตัวชี้วัดคุณภาพข่าว; ข่าวอาชญากรรม; ข่าวเด็ก

*งานวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการจ้างศึกษาตัวชี้วัดในการวัดคุณภาพสื่อ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

Abstract

This research aims to develop quality indicators for crime and child news to serve as a framework for maintaining news quality amidst the competition for viewership and revenue. The study employed a qualitative research approach using document analysis, interviews, and focus group discussions. The findings established three levels of quality indicators for news: 1) Quality Indicators based on News Credibility: These indicators assessed the fundamental role of journalism in maintaining accuracy, balance, diversity, and understanding of events. 2) Quality Indicators based on Role Fulfillment and Ethics: These indicators were developed based on news reporting practices following the specific guidelines and ethical principles of crime and child news, emphasizing the key principles of protecting rights, avoiding the reproduction of violence, and promoting a rational understanding of events. 3) Quality Indicators based on Value Creation: these indicators evaluated the delivery of benefits/positive impacts to the audience, assessing whether the news content provided benefits at the individual level or whether the audience utilized the news information. Finally, the research proposed a three-pronged news evaluation system structure involving evaluation by experts, audience, and news organizations themselves. This framework aimed to ensure that the indicators serve as a guide for developing and enhancing news quality in line with shared expectations for journalistic values.

Keywords: News Quality; Journalistic Values; News Quality Indicators; Crime News; Child News

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในห่วงโซ่คุณค่าของวารสารศาสตร์ในยุคสื่อหลอมรวม มีความท้าทายสำคัญในการรักษาทบหน้ที่ของสำนักข่าวในเชิงคุณค่าและความหวังต่อสังคม โดยเฉพาะเรื่องการรักษาริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมภายใต้แรงกดดันในการทำงานของสื่อเพื่อความอยู่รอดทางธุรกิจ ช่วงหลายปีที่ผ่านมาการวิพากษ์

วิจารณ์การทำงานของสื่อที่มุ่งสร้างความนิยมเชิงปริมาณเพื่อหวังให้มีเม็ดเงินโฆษณา การแข่งขันด้วยความนิยมผ่านแพลตฟอร์มสื่อที่หลากหลายมากกว่าเดิมทำให้ผู้ผลิตเลือกพัฒนารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวที่ดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร เช่น การเร้าอารมณ์ การเจาะลึก ผลิตซ้ำความรุนแรง การขยี้ข่าวทำให้คุณภาพของเนื้อหาและประโยชน์เพื่อผู้รับสารถูกละเลยในการนำเสนอข่าวบางประเภท (สำนักข่าวอิศรา, 8 ตุลาคม 2565) คุณค่าข่าว” ในยุคดิจิทัล” มีมูลค่าทางธุรกิจเข้ามาเป็นส่วนเกี่ยวข้องด้วย โดยเฉพาะการนำเสนอประเด็นเรื่องความอื้อฉาว คนดัง ความเร้าอารมณ์ ซึ่งผู้ผลิตอ้างว่ามีผู้บริโภคสนใจเพื่อเป็นสีสันเรื่องของคนดัง (สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ, 24 มกราคม 2566 สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย. (2565) สะท้อนว่ามีสื่อเน้นการสร้างเรตติ้งเพื่อความอยู่รอดขององค์กรจากสภาพเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่องานซึ่งหากไม่ได้ตามเป้า พนักงานในองค์กรอาจถูกปรับเปลี่ยนย้ายงาน ซึ่งเป็นปัญหาที่กระทบเป็นลูกโซ่ต่อการใช้เสรีภาพของสื่อโดยขาดความรับผิดชอบอย่างมาก

การตั้งคำถามเรื่องของ “คุณภาพ” ในการรักษาบทบาทหน้าที่ จริยธรรม ความรับผิดชอบ และการส่งมอบคุณค่าให้กับสังคมของผู้ประกอบวิชาชีพวารสารศาสตร์ในหลายประเทศมีคำถามกับคุณภาพของวารสารศาสตร์ แนวทางในการวิเคราะห์รูปแบบและทิศทางการนำเสนอข่าว การปฏิบัติงานของผู้สื่อข่าวทั้งการผลิตข่าวและรายงานข่าว (Picard, 2000) นักข่าวควรมีบทบาทในการรักษาความน่าเชื่อถือ และมีอิทธิพลด้านบวกต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม รวมทั้งการสร้างพื้นที่และส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับผู้รับสารด้วย (Meyer, 2010) ในบริบทของประเทศไทยก็มีความจำเป็นต้อง ทบทวน (revisit) การนิยามและการให้ค่ากับ “คุณภาพข่าว” และสร้างกรอบตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินการทำงานของสื่อเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพข่าวร่วมกัน ทั้งนี้ ในการรายงานข่าวในบริบทประเทศไทย พบการละเมิดจริยธรรมในเรื่องการปกป้องสิทธิผู้อยู่ในข่าว สิทธิเด็ก การผลิตซ้ำความรุนแรง ข่าวดราม่าขยี้ซ้ำข่าวอาชญากรรมจนมีแนวโน้มของการลอกเลียนแบบพฤติกรรม ข่าวอาชญากรรมยังเป็นข่าวกลุ่มข่าวที่มีความนิยมและมีการปฏิสัมพันธ์ของผู้รับสารต่อข่าวในลำดับต้น ๆ การติดตามสถานการณ์ด้านจริยธรรมสื่อมวลชนไทย ปี 2565 (สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ, 2565) พบว่ามีเรื่องร้องเรียนที่อาจเข้าข่ายละเมิดข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนในประเด็น การนำเสนอข่าวความรุนแรง การละเมิดสิทธิเด็ก ข่าวอาชญากรรม

ที่มีการสร้างความตระมา ขยายประเด็นที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล มีการวิพากษ์วิจารณ์ สื่อเรื่องการรายงานข่าวผลิตซ้ำความรุนแรง กระตุ้นความเกลียดชัง ด้านการสำรวจความเห็นของผู้รับสารจำนวน 248 คน (โครงการโคแฟค, 2023) ผู้รับสารมีความเห็นว่า สื่อละเมิดความเป็นส่วนตัว/สิทธิเด็ก/สิทธิสตรีมากที่สุด รองลงมาคือการนำเสนอข่าวแบบหวือหวา ตระมา ไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และการนำเสนอเนื้อหา ภาพและเสียงที่ไม่เหมาะสม (อนาจาร อุจาด ละเมิดสิทธิ) รองลงไปเป็นการนำเสนอแบบมีอคติ ไม่รอบด้าน ข้อมูลบิดเบือนคลาดเคลื่อน ไม่ใช้วิธีการตรงไปตรงมาเพื่อให้ได้ข่าว และทำให้สังคมตื่นตระหนก ในขณะที่ข่าวเหล่านี้มีโอกาสเกิดปัญหาของการนำเสนอที่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม คำถามต่อคุณภาพของงานข่าวยังคงมีการตั้งคำถามและศึกษาอยู่และมีความพยายามที่จะหารูปแบบวิธีและวารสารศาสตร์รูปแบบใหม่ ๆ ที่สามารถตอบโจทย์ทั้งการทำหน้าที่ในการให้ข้อมูล อธิบาย และ เป็นที่พึ่งตามคาดหวังของสังคม ในการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้สังคม รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือในการประเมิน ชีววัดคุณภาพของวารสารศาสตร์จากมิติต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการพัฒนาคุณภาพข่าว จากการศึกษาพบว่าในต่างประเทศได้มีการสร้างเครื่องมือด้วยการให้ความสำคัญกับคำว่า “คุณภาพสื่อ” ตัวอย่างสำคัญคือ การพัฒนาของ Newsguard (2022) ที่สร้างตัวชี้วัดและระบบการประเมินในการให้คะแนนและติดป้าย “Nutrition Labels” ให้กับเว็บไซต์หลายพันเว็บไซต์เพื่อให้ผู้อ่านแยกเว็บไซต์ที่เชื่อถือได้ออกจากเว็บที่นำเสนอข้อมูลที่ผิด จากการใช้ระบบประเมินนี้ พบว่าเว็บไซต์ข่าว 2,141 เว็บไซต์ที่ใช้เครื่องมือของ Newsguard ปรับปรุงงานด้านวารสารศาสตร์ของตนเอง โดยเพิ่มความรับผิดชอบและทำข่าวที่มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น โดยเว็บไซต์เหล่านี้เท่ากับร้อยละ 25.4 จาก 8,414 เว็บไซต์ที่มีคะแนนด้านความน่าเชื่อถือมากขึ้น เป็นตัวอย่างให้เห็นของผลลัพธ์ของกระบวนการประเมินคุณภาพข่าว

บทความวิจัยนี้นำเสนอผลการศึกษาการพัฒนากรอบ “คุณภาพ” ของข่าวที่เกี่ยวข้องกับเด็กและข่าวอาชญากรรม ถอดบทเรียนการนิยามคุณภาพของงานข่าวทั้งสองประเภท เพื่อสร้างตัวชี้วัด (Indicator) ประเมินคุณภาพของงานข่าวที่สามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพและการพัฒนางานข่าวของสำนักข่าวไทยได้

วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดประเมินคุณภาพข่าวอาชญากรรมและข่าวที่เกี่ยวข้องกับเด็กให้เป็นกรอบแนวทางในการรักษาคุณภาพข่าว

แนวคิดทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนาตัวชี้วัด และกรอบการประเมินคุณภาพ มีการประเมินจากเนื้อหาทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ ประเมินกระบวนการทำงานข่าวและการประเมินโดยผู้รับสารตามความคาดหวังต่อสื่อ โดยมีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือและวิธีในการประเมินคุณภาพข่าวดังนี้

1) แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาตัวชี้วัดประเมินคุณภาพข่าวจากบทบาทหน้าที่และการทำงานของสื่อ การวัดคุณภาพควรได้รับการพิจารณาจาก 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่ง **“คุณภาพในการทำหน้าที่ของสื่อ”** ประกอบด้วย ความสมดุลของการลงทุนเวลาและทรัพยากรในกระบวนการผลิตเนื้อหาข่าวภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน ความน่าเชื่อถือของข่าวซึ่งเป็นผลมาจากความน่าเชื่อถือของกระบวนการตรวจสอบข้อมูล ความถูกต้อง ความเป็นอิสระ ความน่าเชื่อถือ มีเนื้อหาข่าวที่ให้การตีความ และให้เบื้องหลังข่าว การมีส่วนร่วมของผู้ชม การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการผลิตข่าวอย่างมีประสิทธิภาพ และการตระหนักถึงบทบาทของสุนัขเฝ้าบ้าน เพื่อสนับสนุนการอภิปรายและกำหนดวาระสาธารณะ ส่วนที่สองคือ **การผลิตเนื้อหาข่าวที่เป็นไปตามเกณฑ์ของ ‘คุณภาพทางสังคม’** จะทำให้ข่าวมีความสำคัญต่อพลเมือง ข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในชุมชน ข่าวสารที่มีบริบทที่จะบอกกล่าวประชาชนได้อย่างเหมาะสม ข่าวที่น่าเชื่อถือและตรงประเด็น และข่าวสารที่มีแหล่งที่มาหลากหลาย การเล่าเรื่องและช่องทางที่น่าสนใจ และครอบคลุมเพื่อเข้าถึงผู้คนในระดับต่าง ๆ ในชุมชน (Picard, 2000; Breit, 2004; Meyer, 2010; McQuail, 2010; Vehkoo, 2010; Lacy and Rosenstiel, 2015)

2) แนวคิดการพัฒนาตัวชี้วัดและกรอบประเมินคุณภาพข่าวจากคุณค่าวารสารศาสตร์ (Valuable Journalism) การมองคุณภาพของข่าวจากการสร้างคุณค่าที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับสารได้ Meijer and Bijleveld (2016) เสนอตัวชี้วัด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความทันต่อเหตุการณ์ (Urgency) คือ คนต้องการรับรู้ข่าวได้ง่าย และทันต่อเหตุการณ์ 2) ความสัมพันธ์กับสาธารณะ (Public Connection) 3) ความเข้าใจต่อภูมิภาค (Understanding Regional) เชื่อมโยงประสบการณ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกต่อพื้นที่ เรื่องราว และ ผู้คน และ 4) การตอบรับของผู้ชม ให้พื้นที่แสดงความเห็นความคิด และมีพื้นที่ให้ข่าว ตัวอย่างกรอบการประเมินและตัวชี้วัดคุณค่าวารสารศาสตร์ที่มีการพัฒนาโดย Deloitte Impact Foundation (2022) ใช้กรอบ

การวัดคุณค่าของข่าว 6 ตัวชี้วัดที่จะมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพและอนาคตของวารสารศาสตร์เชิงบวก ประกอบด้วย 1) การให้ความสำคัญกับคนทุกกลุ่ม (Inclusivity) 2) ความหลากหลาย (Pluralism) การนำเสนอข้อมูลจากมุมมองที่แตกต่างหลากหลาย 3) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (accessibility) คนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม 4) คุณภาพ (Quality) ข่าวต้องสะท้อนคุณภาพในการเป็นที่น่าเชื่อถือ (Trust) ให้ข้อมูลข่าวสารที่สังคมใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้ 5) ความเป็นอิสระ (independence) และ 6) ความโปร่งใส (Transparency)

งานวิจัยที่ศึกษาคุณภาพของสื่อจากมิติของการประเมินโดยผู้รับสาร มีหลายประเด็นการศึกษา กลุ่มแรก ศึกษาความคาดหวังของผู้รับสารต่อคุณภาพของสื่อและการประเมินจากความคาดหวังด้วยกรอบ normative quality พบว่า คนให้ความสำคัญกับ ความเป็นกลาง ความสมดุลในการรายงานข่าว ความหลากหลายของความเห็น และการสร้างความเข้าใจต่อประเด็น (Bogart 2000; Pew Research Center 2012) อย่างไรก็ตาม Urban and Schweiger (2014) ระบุว่า การประเมินคุณภาพข่าวโดยผู้รับสาร มีข้อจำกัดคือ

ผู้ประเมินควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้น เพื่อแยกแยะข้อมูลคุณภาพได้ปัจจัยอื่น ๆ ต่อการประเมิน เช่น ทักษะคิดต่อแบรนด์ขององค์กรข่าว ประสบการณ์ต่อสำนักข่าวนั้น มีผลต่อการตัดสินใจคุณภาพ

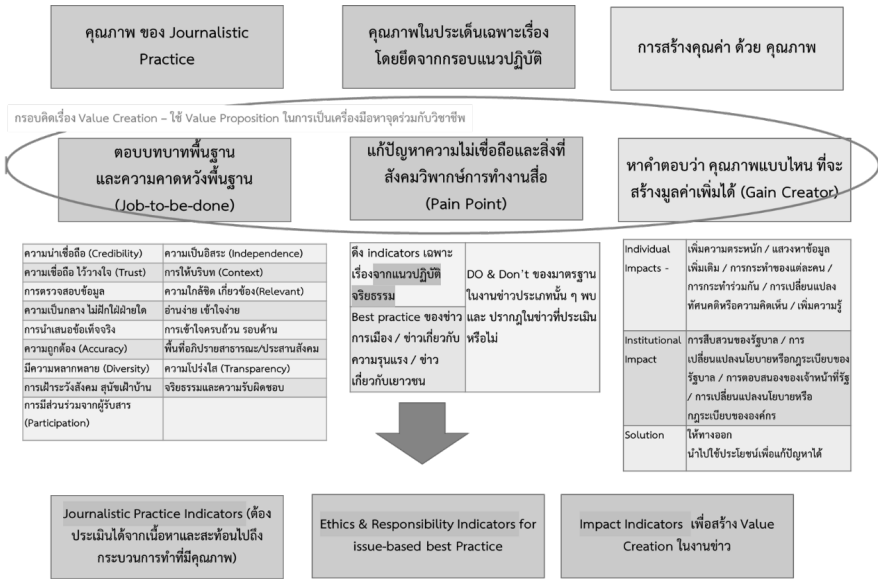
อีกกลุ่มศึกษาการประเมินคุณภาพกับการตัดสินใจเลือกรับข้อมูลข่าวสารของผู้รับ โดยพบว่า ผู้รับสารเลือกที่จะเปิดรับข่าวที่มีคุณสมบัติประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง (Relevance) มีความถูกต้อง (Accuracy) ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (Impartiality) และ การทำให้เข้าใจเรื่องราว ซึ่งคนอ่านอาจตัดสินใจจากความพึงพอใจต่อข่าวนั้น ประกอบด้วย diversity - ข่าวให้พื้นที่กับกลุ่มคน และ เรื่องราว ต่าง ๆ ในสังคมอย่างหลากหลาย relevance - ข่าวนำเสนอสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสังคมและนำเสนอมุมมองที่สำคัญของเรื่องราว นั้น accuracy - การนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อให้เข้าใจปัญหา มีการแสดงความเห็น และตัดสินใจต่อประเด็นต่าง ๆ ได้ Comprehensibility - นำเสนอในรูปแบบที่ทำให้คนเข้าใจได้ Impartiality - นักข่าวต้องทำงานด้วยความเป็นกลางและนำเสนอข้อมูลอย่างสมดุล และ Ethical standard - ทำข่าวบนหลักจริยธรรม (Lee 2010; Tsftati, 2010)

3) แนวคิดการประเมินคุณภาพข่าวในมิติการสร้างผลกระทบ (Impact) Picard (2006) อธิบายการประเมิน คุณค่าของเนื้อหา (Value of content) โดยองค์การข่าว

ว่าต้องเข้าใจระหว่าง ข้อมูล (Information) ความรู้ (Knowledge) ประสบการณ์ (Experience) และ ความเข้าใจ (Understanding) ประโยชน์ด้านการใช้งานและอารมณ์สำหรับผู้บริโภคจะเพิ่มขึ้นเมื่อระดับของสิ่งที่ได้รับจากข่าวขยับขึ้นไปในระดับที่สูงขึ้น ถ้าวัดข่าว ช่วยให้ผู้บริโภคเข้าใจความหมาย เห็นความเกี่ยวข้องของข่าวและการใช้ประโยชน์จากข่าวนั้นในชีวิตของเขา Beckett (2018) อธิบายการประเมินคุณภาพที่เพิ่มเติมจากบทบาทพื้นฐานในการนำเสนอข่าว คือ คุณภาพ ต้องสร้างคุณค่าเพิ่มจากการให้บริบท การวิเคราะห์ การให้ประสบการณ์ และการตรวจสอบข้อมูลให้ข้อเท็จจริงเปิดเผย คุณภาพคือการสร้างผลกระทบ (Impact) หมายถึง ข่าวที่ทำให้ส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้คนและชุมชนสังคม ตัวอย่างเครื่องมือ Impact Tracker เป็นระบบ AI ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อตรวจวัดผลกระทบของข่าวที่เกิดขึ้น ตัวชี้วัดจากความเปลี่ยนแปลงประกอบด้วย 1) ผลกระทบเชิงโครงสร้าง 2) ผลกระทบต่อชุมชน/เครือข่าย 3) ผลกระทบส่วนบุคคล อีกตัวอย่างจาก Free Press Unlimited พัฒนาตัวชี้วัดที่จะติดตามว่าข่าวใดมีผลกระทบ โดยแบ่งเป็น 4 ระดับคือ 1) ทำให้สนใจประเด็นมากขึ้น วัดจากมีคนนำประเด็นจากข่าวไปพูดต่อ ยอด มีการอภิปรายต่อเนื่อง ขยายการรับรู้ 2) ผู้รับสารลงมือทำบางอย่างต่อประเด็นนั้น วัดการกระทำที่เกี่ยวข้องกับข่าวที่เกิดขึ้นหลังมีการนำเสนอ หรืออ้างอิงกลับมาว่า ทำเพราะข้อมูลจากข่าว 3) เปลี่ยนแปลงเชิงระบบ วัดจากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ เปลี่ยนทัศนคติ การคิดบรรทัดฐานของสังคม 4) ทำให้ชีวิตดีขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพข่าว ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของสร้างตัวชี้วัดคุณภาพข่าว

วิธีการวิจัย

การวิจัยพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพข่าวด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนในการทำวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารเรื่องคุณภาพและคุณค่าของวารสารศาสตร์เพื่อกำหนดกรอบของการพัฒนาตัวชี้วัดและรูปแบบการประเมินคุณภาพข่าว
- 2) สัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรวิชาชีพ ได้แก่ตัวแทนจากสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยและสภาการสื่อมวลชน จำนวน 5 คน หาคำตอบร่วมของลักษณะคุณภาพข่าวเป็นต้นแบบตัวชี้วัดชุดที่ 1 โดยประเด็นสัมภาษณ์ คือ 1) สื่อต้องการวัดคุณภาพตัวเองด้วยชุดคำถามใด 2) ชุดคำถามแบบใดที่จะสะท้อนการทำงานของสื่อผ่านการประเมินจากเนื้อหาได้จริง 3) ประเด็นข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพ 4) รูปแบบของการประเมิน

3) จากข้อมูลในข้อ 2 ผู้วิจัยร่างตัวชี้วัดการประเมินร่างที่ 1 นำไปสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มจำนวน 45 คน ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตข่าว ประกอบด้วยบรรณาธิการข่าว/หัวหน้าข่าว ผู้สื่อข่าวภาคสนาม ผู้ผลิตข่าวออนไลน์ ซึ่งทำงานในบทบาทที่ต้องมีการควบคุมการผลิตข่าว กำหนดวาระข่าวสาร และตัดสินใจทางจริยธรรมในการทำข่าว

กรอบประเด็นในการสัมภาษณ์คือตัวชี้วัดใดที่สะท้อนการทำงานที่มีคุณภาพผ่านการอ่าน/รับชมเนื้อหาข่าวได้ และรูปแบบกระบวนการใช้ตัวชี้วัดประเมินคุณภาพ **กลุ่มตัวแทนองค์กรโฆษณา** เพื่อให้ได้มิติการนำการวัดคุณภาพไปใช้ร่วมกันข้อมูลเชิงปริมาณในการลงโฆษณา **กลุ่มตัวแทนหน่วยงานเกี่ยวกับผู้บริโภคสื่อและองค์กรกำกับดูแล และ นักวิชาการด้านสื่อ** ที่มีบทบาทในการมอนิเตอร์ ติดตาม และประเมินการทำงานของสื่อ ในประเด็นตัวชี้วัด การสะท้อนคุณภาพผ่านตัวชี้วัด ความชัดเจนและกระบวนการวัดประเมินคุณภาพ

4) กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้กรอบวิธีการการสร้างคุณค่าที่แตกต่าง (Value Proposition) จำแนกเป็นประเด็นในกลุ่มมาตรฐานระดับพื้นฐานที่ตอบโจทย์งานวารสารศาสตร์โดยทั่วไป (Basic Function) กลุ่มตัวชี้วัดที่แก้ปัญหาความไม่เชื่อถือต่อสื่อโดยเฉพาะเรื่องจริยธรรม (Pain Point) และกลุ่มตัวชี้วัดในการสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับคุณภาพข่าว (Value Creation) แล้วจำแนกเป็นชุดคำถามตัวชี้วัดคุณภาพข่าวร่างที่ 2 โดยมีการนำร่างชุดที่สองไปเข้ากระบวนการค่าความเที่ยงตรงของตัวชี้วัด (IOC) จากนักวิชาการและตัวแทนวิชาชีพจำนวน 10 คน ประกอบด้วยนักวิชาการ 5 คนและนักวิชาชีพ 5 คน โดยมีค่าเฉลี่ย 0.7 ขึ้นไปในทุกข้อ ถือว่า คำถามมีความเที่ยงตรงสามารถใช้วัดประเมินตามวัตถุประสงค์ได้

5) ขั้นตอนในการตรวจสอบหลังจากได้ตัวชี้วัด คือจัดกิจกรรมสนทนากลุ่มกับตัวแทนองค์กรวิชาชีพและสื่อมวลชนจำนวน 18 คน ประกอบด้วยตัวแทนจากสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ สถาบันอิศรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมโทรทัศน์ระบบดิจิทัล (ประเทศไทย) สมาคมโฆษณาแห่งประเทศไทย กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และโทรคมนาคมแห่งชาติ เพื่อประเมินตัวชี้วัดและรับฟังข้อเสนอแนะในการนำตัวชี้วัดไปใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะต่อระบบการประเมินคุณภาพ

ผลการวิจัย

การพัฒนาตัวชี้วัดข่าวในงานวิจัยนี้ ได้ผลลัพธ์ในการนำเสนอเป็นชุดคำถามเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งทำให้แนวปฏิบัติและกรอบจรรยาบรรณ เป็นตัวชี้วัดที่เข้าใจได้ง่าย

ย้อยเป็นประเด็นสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาเนื้อหาเพื่อตรวจสอบคุณภาพข่าวได้ โดยตัวชี้วัดจะใช้ประเมินข่าวจาก “สิ่งที่ปรากฏในข่าว” และสิ่งที่ปรากฏนั้นสะท้อนไปถึงกระบวนการทำข่าวที่มีคุณภาพของสื่อ

ตัวชี้วัดที่ได้จากการพัฒนาในงานวิจัยนี้แบ่งเป็นตัวชี้วัด 3 กลุ่ม ได้แก่ ตัวชี้วัดคุณภาพจากความน่าเชื่อถือของข่าว ตัวชี้วัดคุณภาพตามมาตรฐานจริยธรรมเฉพาะของแต่ละประเภทข่าว และ ตัวชี้วัดคุณภาพในระดับการสร้างคุณค่าหรือผลกระทบต่อผู้รับสาร รายละเอียดดังนี้

1. **ตัวชี้วัดคุณภาพจากความน่าเชื่อถือของข่าว** โดยสามารถใช้ร่วมกับทุกประเภทข่าวเพราะเป็นตัวชี้วัดที่มาจากหลักปฏิบัติพื้นฐานของการทำข่าวทั้งเรื่องการตรวจสอบข้อมูลแหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือ การรักษาข้อเท็จจริงและไม่ใช้ความเห็นส่วนตัว ความหลากหลาย การรักษาสมดุลของข่าว และ การสร้างความเข้าใจ กระบวนการพัฒนาตัวชี้วัดในกลุ่มนี้ มาจากกรอบการตอบโจทย์การปฏิบัติงานวารสารศาสตร์ตามพื้นฐาน เนื้อหาในข่าวจะปรากฏสิ่งใดที่สะท้อนถึงการทำงานที่มีคุณภาพได้ แม้แนวปฏิบัติจริยธรรมจะมีอยู่ แต่ตัวชี้วัดอธิบายแต่ละประเด็นให้เป็นรูปธรรมที่ให้ผู้ประเมินใช้ประเมินได้จากเนื้อหาข่าวและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ปรากฏในข่าว ดังนี้

1.1 **การตรวจสอบข้อมูล แหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือ** องค์ประกอบที่สะท้อนได้จากเนื้อหาข่าวตามความเห็นของผู้ให้ข้อมูลคือ มีการอ้างอิงและระบุแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างชัดเจน มีหลักฐานที่อ้างอิงที่ทำให้เชื่อถือได้ว่ามีกรตรวจสอบข้อมูลจากต้นทางให้ข้อมูลตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง การใช้คลิปหรือภาพประกอบข่าวมีการแสดงให้เห็นว่าตรวจสอบข้อมูล อ้างอิงเจ้าของข้อมูล ข้อมูลที่นำมาจากออนไลน์มีการตรวจสอบซ้ำกับแหล่งที่มาและเจ้าของข้อมูลโดยตรง เช่น การสัมภาษณ์เพิ่มเติม เป็นต้น

1.2 **การรักษาข้อเท็จจริงและไม่ใช้ความเห็นส่วนตัว** หมายถึงในข่าวไม่พบการแสดงความเห็นของผู้สื่อข่าว หากมีการแสดงความเห็นต้องมีการระบุชัดเจนว่าเป็นความเห็นของผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศข่าว ไม่พบลักษณะของการให้ความเห็น การคาดการณ์สถานการณ์ โดยไม่มีการอ้างอิงหรือให้หลักฐานข้อมูลประกอบ การไม่เหมารวม หรือตัดสินเหตุการณ์โดยไม่มีบริบทข้อมูลประกอบ ข้อมูลจากหลายแหล่งที่เกี่ยวข้องประกอบกันเพื่อให้ผู้รับสารตรวจสอบข้อมูลจากหลายแหล่งได้

1.3 ความหลากหลาย ผู้ให้ข้อมูลมองว่าเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการที่พยายามหาคำตอบและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของเหตุการณ์/เรื่องราวให้รอบด้าน ในขณะที่ความหลากหลายยังเป็นการให้พื้นที่กับคนกลุ่มต่าง ๆ สังคม ได้ให้ข้อมูลได้แสดงความเห็นต่อเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ความหลากหลายทำให้คนที่ติดตามข่าวสารได้เห็น “มิติของเรื่องราว” เพื่อใช้ประกอบในการรับข้อมูลให้รอบด้าน เข้าใจบริบท และคนที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง

1.4 การรักษาความสมดุลของข้อมูล ความสมดุลจากกระบวนการที่นำเสนอข่าวโดยไม่ตัดสิน ไม่ชี้นำ ไม่ด่วนสรุปเหตุการณ์ตามความคิด ไม่เหมารวม ไม่เลือกปฏิบัติ หรือ สร้างอคติต่อเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางสังคม และ กลุ่มคน ข่าวไม่ได้ทำให้คนรู้สึกโน้มเอียง ชอบหรือเกลียดใครเป็นพิเศษ แต่ได้เหตุผล มีตรรกะความเข้าใจผู้คน และเหตุการณ์ และความสมดุลจากการให้พื้นที่ของคนที่เกี่ยวข้องอย่างยุติธรรม สะท้อนได้จากการเลือกแหล่งข่าวให้พื้นที่กับคนที่เกี่ยวข้องต่อเรื่องนั้น กระจายพื้นที่ให้กับกลุ่มคนที่คิดเห็นแตกต่าง หรือ มีข้อขัดแย้งกัน เน้นข้อเท็จจริง (fact-based) ไม่นำเสนอข่าวให้เกิดประโยชน์กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

1.5 การสร้างความเข้าใจ มีรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย ไม่ทำให้สับสน ไม่ทำให้เข้าใจผิด ข่าวทำให้เข้าใจ (Make sense) กับเหตุการณ์อย่างมีเหตุผลมากกว่าเร้าอารมณ์ความรู้สึก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นตัวชี้วัดคุณภาพจากความน่าเชื่อถือของกระบวนการทำงานและนำเสนอข่าว และ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนที่มาจากการพิจารณาความจำเป็นและต้องมีในกระบวนการทำข่าว ดังนั้นหากปรากฏในข่าวแล้วมีผลต่อการทำให้ข่าวนั้นขาดความน่าเชื่อถือควรเป็นคะแนนติดลบเพื่อแสดงว่าไม่สามารถทำตามมาตรฐานขั้นพื้นฐานได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 : ตัวชี้วัดประเมินคุณภาพข่าวมิติความน่าเชื่อถือของข่าวทุกประเภท

ตัวชี้วัดประเมินคุณภาพข่าวมิติความน่าเชื่อถือของข่าว	
เกณฑ์การให้คะแนน พบในข่าว และมีผลต่อการทำให้ข่าวนี้ขาดความน่าเชื่อถือ = -1 คะแนน ไม่พบในข่าว แสดงถึงความน่าเชื่อถือของข่าว = 1 คะแนน	
คุณภาพของกระบวนการทำข่าว	ตัวชี้วัดคุณภาพที่ใช้ประเมิน (Indicators)
ตรวจสอบข้อมูลแหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือ	1. ข่าวมีการอ้างอิงแหล่งข่าว แหล่งข้อมูล ที่มาของข้อมูลที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ หากเป็นข้อมูลกล่าวอ้าง / ข้อมูลจากออนไลน์ มีการตรวจสอบซ้ำกับแหล่งที่มาและเจ้าของข้อมูล 2. มีแหล่งข้อมูลปฐมภูมิเป็นหลัก (original source : แหล่งข่าวต้นทาง และมีอ้างอิงชัดเจน)
การรักษาข้อเท็จจริง และไม่ใช้ความเห็นส่วนตัว	3. ข่าวนำเสนอด้วยการมีข้อมูลหลักฐานอ้างอิงประกอบ โดยไม่ใช้ความเห็นส่วนตัวของผู้สื่อข่าวเหตุการณ์ หรือสรุปเหตุการณ์เอง 4. การนำเสนอข่าวไม่มีการเสียดสีโดยผู้นำเสนอข่าว (ข้อความ หรือภาพที่ใช้ประกอบ มีการเสียดสีโดยไม่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้น เป็นต้น)
ความหลากหลาย	5. ข่าวให้ข้อมูลจากแหล่งข่าวที่หลากหลาย ทำให้เข้าใจเรื่องได้รอบด้าน 6. ข่าวนำเสนอประเด็น มุมมองที่แตกต่าง / หรือมีพื้นที่ให้กลุ่มคนที่ให้มุมมองแตกต่าง
การรักษาความสมดุลของข้อมูล	7. ข่าวไม่แสดงถึงความลำเอียง มีอคติ หรือสร้างความขัดแย้ง โดยไม่มีลักษณะต่อไปนี้ - ไม่นำเสนอแบบเหมารวมที่ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อคนกลุ่มนั้น ๆ และ/หรือ - ไม่นำเสนอที่เร้าอารมณ์ ลดทอน ดูหมิ่น หรือสร้างความเกลียดชังเพิ่มขึ้น และ/หรือ - ไม่นำเสนอที่ทำให้ขัดแย้ง 8. ข่าวนำเสนอข้อมูลอย่างยุติธรรมต่อทุกฝ่าย ไม่โน้มน้ำหนักให้เชื่อเพียงข้อมูลฝ่ายใด
การสร้างการเข้าใจ	9. นำเสนอข่าวให้ผู้อ่าน/ผู้ชมเข้าใจเรื่องได้ง่าย ชัดเจน ไม่สับสนข้อมูล 10. ข่าวทำให้เข้าใจเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล

2. ตัวชี้วัดด้านการรักษาบทบาทหน้าที่และจริยธรรม ข้าราชการแต่ละประเภทจะมีเป้าหมายเฉพาะของการนำเสนอ มีข้อควรปฏิบัติ และ ข้อพึงระวังในรายละเอียดที่แตกต่างกัน โดยมีกรอบแนวปฏิบัติทางจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพและมีหลักการเฉพาะในการทำข่าวอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบในประเด็นเฉพาะที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้กรอบตัวชี้วัดคุณภาพด้านการรักษามาตรฐานทางจริยธรรมของข่าวทั้งสองประเภท ดังนี้

2.1 ตัวชี้วัดคุณภาพด้านบทบาทหน้าที่และจริยธรรมข่าวอาชญากรรม กลุ่มข่าวที่มีความรุนแรงในการศึกษานี้ มีขอบเขตที่ข่าวอาชญากรรม ข่าวอุบัติเหตุ เนื่องจากเป็นกลุ่มประเภทข่าวที่มีการนำเสนอมาก และ มักมีข้อร้องเรียนทางจริยธรรม และการตั้งคำถามถึงคุณภาพและความจำเป็นในการรายงานข่าว ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า ในแง่จริยธรรมประเด็นคุณภาพที่สำคัญคือ การปกป้องคนในข่าวและคนที่เกี่ยวข้อง การไม่ผลิตซ้ำความรุนแรง ให้ข้อมูลให้คนรู้ปัญหาหรือความอันตรายในสังคม ใช้ข้อมูลเพื่อป้องกันตัวเอง และแก้ไขปัญหาสังคมได้ แต่ปัญหาสำคัญของการนำเสนอข่าวลักษณะนี้พบว่า ข่าวนำเสนอย้ำถึงความรุนแรง เร้าอารมณ์ และไม่สามารถขยายมุมมองจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปได้ ข่าวประเภทนี้จำเป็นต้องลดความรุนแรงและความสูญเสียด้วยการปกป้องคนที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด พยายามนำเสนอให้คนเข้าใจเหตุการณ์เพื่อไม่ตัดสิน ระวังการผลิตซ้ำความรุนแรง และ การทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ ควรมีการให้แนวทางที่จะทำให้ข้อมูลหาหนทางจากเรื่องป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น หรือช่วยเหลือผู้อื่นได้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาเป็นตัวชี้วัดคุณภาพด้านการรักษาบทบาทหน้าที่และจริยธรรมข่าวอาชญากรรม ดังนี้

ตารางที่ 2 : ตัวชี้วัดด้านการรักษาบทบาทหน้าที่และจริยธรรมข่าวอาชญากรรม

ตัวชี้วัดด้านการรักษาบทบาทหน้าที่และจริยธรรม (Ethics & Responsibility) ข่าวอาชญากรรม	
เกณฑ์การให้คะแนน พบในข่าว และมีผลต่อการทำให้ข่าวนี้ขาดจริยธรรมและคุณภาพ = -1 คะแนน ไม่พบในข่าว แสดงถึงการรักษจริยธรรม ไม่พบในข่าว = 1 คะแนน พบรูปแบบการนำเสนอที่ดีกว่าความคาดหวัง = 2 คะแนน	
มิติที่ประเมิน	ข้อคำถามตัวชี้วัดประเมินคุณภาพ (Indicators)
เคารพและปกป้องสิทธิผู้อยู่ในข่าว	1.การนำเสนอของข่าวทำร้ายซ้ำเติมความเจ็บปวดให้ผู้อยู่ในข่าว ครอบครัวยุ ผู้เกี่ยวข้อง
	2.การนำเสนอข่าวมีผลกระทบด้านความรุนแรง ทำร้ายซ้ำเติมความเจ็บปวดให้ผู้อยู่ในข่าว ครอบครัวยุ ผู้เกี่ยวข้อง
ผลิตซ้ำความรุนแรง	3.ข่าวนำเสนอความรุนแรงของเหตุการณ์วนๆ ซ้ำ ๆ หรือเล่นตรมายกับความรู้สึก ลงรายละเอียดเกินความจำเป็นของการรับรู้ เน้นย้ำความรุนแรง หรือความรู้สึก
	4.ข่าวใช้ภาพ กราฟิก ข้อมูล รูปแบบการนำเสนอที่ให้เห็นความรุนแรงชัดเจน ไม่มีหลีกเลี่ยงการนำเสนอความรุนแรง
การเกิดผลเชิงลบต่อผู้รับสาร	5.ข่าวทำให้รู้สึกโกรธ เกลียด หดหู่ หม่นหมองกับสังคม
	6.ข่าวมีข้อมูล วิธีก่อเหตุอาชญากรรมที่ละเอียด หรือสร้างความโด่งดังให้ผู้กระทำผิด เสี่ยงต่อการเลียนแบบทำตาม
	7.ข่าวไม่มีคำอธิบาย ไม่เป็นอุทาหรณ์ ไม่เสนอวิธีช่วยเหลือ ป้องกันตัว

2.2 ตัวชี้วัดคุณภาพด้านบทบาทหน้าที่และจริยธรรมข่าวเด็ก ข่าวเด็กมีทั้งลักษณะของข่าวเชิงลบ คือเด็กเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม หรือความไม่ปกติในสังคม เป้าหมายของการรายงานข่าวกลุ่มนี้คือสะท้อนให้เห็นปัญหา กระตุ้นการคิด ความรับผิดชอบให้สังคมหาทางแก้ปัญหา หรือ ป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น และข่าวเชิงบวกคือข่าวส่งเสริมสิทธิและการพัฒนาเด็กเป้าหมายเพื่อให้พื้นที่กับการเชิดชูความสำเร็จ เป็นตัวอย่าง และส่งเสริมการพัฒนาของเด็กในด้านต่าง ๆ ในแง่ของการรักษาบทบาทหน้าที่จริยธรรมเกี่ยวกับเด็กในข่าวที่สำคัญที่สุดคือการปกป้องสิทธิเด็ก การไม่ระบุตัวตน การไม่ละเมิดสิทธิเด็ก เคารพ และปกป้องไม่ให้เด็กในข่าวได้รับความเสียหาย ไม่มีโอกาสแก้ไข

ปรับปรุงตัวเอง หรือถูกตัดสินตีตราจากสังคม โดย หลักสำคัญในเรื่องการปกป้องเด็ก คือ 1) ปกป้องไม่ให้ระบุตัวตนได้เพื่อป้องกันความเสียหาย ทั้งระบุตัวตนโดยตรงหรือจากครอบครัวและสภาพแวดล้อมอื่น 2) มองถึงผลกระทบของการนำเสนอต่อเด็ก 3) ควรมีขอบเขตของการปกป้องที่ยังทำให้นำเสนอประเด็นเนื้อหาเรื่องราวได้ 4) การปกป้องควรคิดถึงผลในระยะยาวไม่ใช่แค่ ณ เวลที่เป็นข่าวหรือเกิดเหตุการณ์

ประเด็นต่อมาในเรื่องข่าวเด็กที่สื่อควรรักษามาตรฐานจริยธรรมในการทำข่าวคือ เนื้อหา การใช้ภาษา การเรียกชื่อ ไม่ตัดสิน ไม่ตีตรา ไม่ลดทอนศักดิ์ศรี เช่น ไม่ทำให้เป็นตัวตลก นำสงสาร สมเพช คำเรียกที่ให้ผลลบต่อเด็ก สิ่งที่ควรปรากฏในข่าวที่จะสะท้อนคุณภาพในการรักษาจริยบรรณในเรื่องนี้คือ การไม่นำเสนอแล้วทำให้เกิดผลของการตัดสินพฤติกรรม ความคิด บุคลิกของเด็กไปในทางที่เสียหาย และคนอ่านเข้าใจเหตุผลของการกระทำของเด็ก

ปกป้องเด็กจากความเกลียดชัง หรือ ผลกระทบในอนาคต หมายถึง ข่าวไม่รื้ออารมณ์ให้รู้สึกทางลบ เกิดความเกลียดชัง หรือเด็กได้ผลกระทบทั้งเวลาที่เกิดเหตุการณ์ และ ในอนาคต โดย1) การนำเสนอข้อมูลให้ประกอบกันด้วยเหตุผล มากกว่าการรื้ออารมณ์ต่อเด็ก 2) ข่าวความรุนแรง ความขัดแย้ง การเรียกร้องต่าง ๆ ควรนำเสนอประเด็นที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อเรียกร้อง มากกว่าเน้นที่ความขัดแย้งเพื่อป้องกันอารมณ์ตัดสิน เกลียดชังเมื่อไม่เห็นด้วยกับเด็ก 3) ทุกข่าวมีชุดอารมณ์ ผู้สื่อข่าวต้องคำนึงถึงการนำเสนอข่าวให้ลดอารมณ์ที่เกิดจากการอ่านข่าวให้มากที่สุด คำนึงถึงอารมณ์ของคนอ่านที่จะมีต่อเด็ก

ส่วนมิติของการส่งเสริมคุณค่า สิทธิและศักยภาพเด็ก พื้นที่ให้ความรู้ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ส่งเสริมคุณค่าเด็ก ทำให้เด็กเข้าใจและใช้สิทธิได้อย่างมีเหตุผล และส่งเสริมให้แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กในกลุ่มเด็กที่มีความหลากหลายด้วย ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นตัวชี้วัดคุณภาพด้านจริยธรรมในข่าวเด็กหรือข่าวที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อเด็ก ดังนี้

ตารางที่ 3 : ตัวชี้วัดคุณภาพด้านการรักษาบทบาทหน้าที่และจริยธรรมข่าวเด็กหรือข่าวที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อเด็ก

ตัวชี้วัดคุณภาพด้านการรักษาบทบาทหน้าที่และจริยธรรม ข่าวเด็กหรือข่าวที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อเด็ก	
เกณฑ์การให้คะแนน พบในข่าวและทำได้ดี ข่าวนี้มีคุณภาพ = 1 คะแนน ไม่พบในข่าว สะท้อนถึงการไม่ทำตามบทบาทหน้าที่ ข่าวขาดคุณภาพ = -1 คะแนน ไม่พบในข่าว แต่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง และ ไม่เป็นประเด็นที่วัดคุณภาพในข่าวนั้น = 0	
มิติที่ประเมิน	ข้อคำถามตัดชีวิต (Indicators)
ปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็ก	1.ข่าวไม่มีข้อมูล/ภาพที่ระบุตัวตนเด็กได้ (ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลครอบครัว หรือสิ่งแวดล้อมที่ให้ตามไปถึงตัวเด็กได้) ที่จะมีผลกระทบเชิงลบต่อเด็ก ทั้งปัจจุบันและอนาคต
	2.ข่าวไม่นำเสนอเร้าอารมณ์ที่เกิดผลเสียต่อเด็ก เช่น โกรธเกลียด ตัดสินว่าไม่ดี เหมารวม ไม่ทำให้เด็กเป็นเป้าการวิจารณ์ หรือ โจมตี
	3.ข่าวมีการนำเสนอเรื่องของสิทธิต่าง ๆ ของเด็ก การใช้ และรักษาสิทธิอย่างมีเหตุผล
ส่งเสริมสิทธิ การพัฒนาศักยภาพเด็ก	4. (ข่าวที่ดีของเด็ก หากเป็นเรื่องร้ายให้ข้ามข้อนี้) ข่าวนำเสนอถ่ายทอดศักยภาพของเด็กให้เป็นแรงบันดาลใจให้คนอื่นได้
	5.ข่าวส่งเสริมสิทธิในการแสดงออกของตัวเด็กเอง (มีพื้นที่ในข่าว โดยเด็กเป็นผู้นำเสนอหรือสะท้อนความคิดเรื่องนั่นเอง)
	6. (ข่าวที่ดีของเด็ก หากเป็นเรื่องร้ายให้ข้ามข้อนี้) ข่าวอธิบายวิธีในการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ (มากกว่าแค่ความสำเร็จ ชื่นชม)
หลากหลายและให้พื้นที่สำหรับเด็ก	7. ข่าวมีความหลากหลายของกลุ่มเด็กที่นำเสนอ (นำเสนอประเด็นของเด็กกลุ่มที่มีความแตกต่าง กลุ่มย่อย ๆ ในสังคม)
	8.ข่าวมีพื้นที่ความคิดเห็น การแสดงทัศนะของเด็ก เพื่อการพัฒนา

2.3 ตัวชี้วัดคุณภาพข่าวในระดับการสร้างคุณค่า การส่งมอบประโยชน์/ผลกระทบเชิงบวกต่อผู้รับสาร ตัวชี้วัดนี้เป็นกรอบในการวัดคุณค่ามีมากกว่าบรรทัดฐานมาตรฐาน แต่เป็นการวัดคุณค่าที่ผู้รับสารได้รับจากข่าวอาชญากรรม และ ข่าวเด็ก ซึ่งลักษณะของการให้คะแนนประเมินเป็นรูปแบบของคะแนนบวกที่ให้เมื่อพบลักษณะนี้

ส่วนของข่าวอาชญากรรม เป้าหมายหมายถึงผู้ที่ให้ข้อมูลสะท้อนเกี่ยวกับความจำเป็นของการมีข่าวอาชญากรรมคือ “การทำให้คนรู้ว่าสิ่งผิดปกติ ปัญหา ความอันตรายอะไรในสังคม และจะป้องกันตัวเอง รับมือ รู้เท่าทัน ช่วยเหลือ เยียวยาได้อย่างไร” ซึ่งเป็นประโยชน์ในระดับปัจเจกบุคคล ในขณะที่เดียวกันข่าวสามารถผลักดันไปสู่การทำให้เกิดการตื่นตัวและแก้ปัญหาดังกล่าวได้ด้วยตัวมัน ในมิติการประเมินคุณภาพของข่าวอาชญากรรมจึงให้ความสำคัญกับการตั้งคำถามต่อผู้รับสารว่า ได้รับประโยชน์ลักษณะใดต่อข่าวอาชญากรรม โดยมีประเด็นสำคัญสรุป คือ 1) ข่าวมีการขยายความมากกว่า “เกิดอะไรขึ้น” ด้วยการให้ข้อมูลบริบท การอธิบาย (Explain) ทำให้ได้ความรู้/เข้าใจ 2) ได้มุมมองของเรื่องมากกว่าความรุนแรง ให้มุมมองข่าวทำให้เข้าใจบริบทของปัญหาและทางแก้ไข 3) ผู้รับสารได้ความรู้ที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

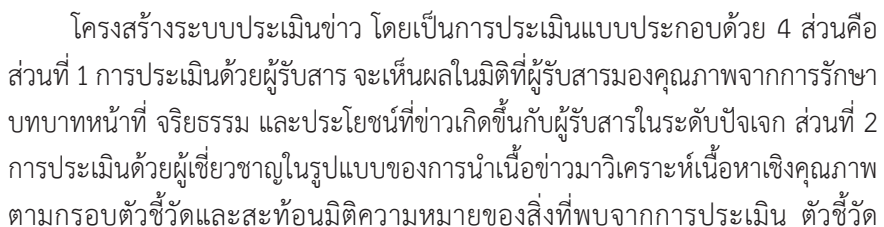
ส่วนของข่าวที่เกี่ยวกับเด็ก คุณภาพในมิติประโยชน์ของข่าวเด็ก ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าข่าวเด็กมีเป้าหมายสำคัญคือ ทำให้เด็กเติบโตในสังคมได้ดี ดังนั้น ในข่าวดี ๆ เกี่ยวกับเด็กก็ควรทำให้รู้วิธี กระบวนการในการพัฒนาศักยภาพ หรือ ทำสังคมแวดล้อมเด็กให้ปลอดภัยและส่งเสริมเด็กได้ การเตรียมพร้อมคนและสังคมต่อสิทธิและการส่งเสริมเด็กและเยาวชน ให้คำอธิบาย และ บริบทข้อมูลประกอบ ขยายประเด็น ได้รู้ทางออก ทางแก้ และแนวทางป้องกัน โดยประเมินสิ่งที่ปรากฏให้เห็นในข่าวคือ 1) การใช้ความรู้ต่อประเด็นที่เกี่ยวกับเด็ก 2) ข่าวเชิงลบถอดบทเรียนจากข่าวไปสู่การแก้ปัญหา ป้องกันหรือเข้าใจปัญหาเพื่อปกป้องดูแลเด็กได้ 3) ให้พื้นที่กับความสามารถเด็กได้มากขึ้น เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และ ทำให้เด็กคนอื่นพัฒนาตัวเองได้ การให้พื้นที่กับความสามารถของเด็ก เพื่อเห็นถึงการพัฒนา การให้พื้นที่ที่หลากหลาย

สรุปเป็นตัวชี้วัดคุณภาพข่าวในระดับการสร้างคุณค่า การส่งมอบประโยชน์/ผลกระทบเชิงบวกต่อผู้รับสารของข่าวทั้งสองประเภทได้ดังนี้

**ตารางที่ 4 : ตัวชี้วัดคุณภาพข่าวในระดับการสร้างคุณค่า ประโยชน์/ผลกระทบเชิงบวก
ต่อผู้รับสาร**

ตัวชี้วัดด้านการให้ประโยชน์กับผู้รับสาร (News Impact) ของข่าวอาชญากรรม	
เกณฑ์การให้คะแนน พบลักษณะของการให้ประโยชน์ = 1 ไม่พบ = 0	
คุณค่าและผลต่อการ รับรู้ข่าว อาชญากรรมของ ผู้รับสาร	1. หลังจากอ่าน/ดูข่าวฉันได้ “คำอธิบาย” ทำให้เข้าใจ รู้ทัน มีเหตุผล ป้องกันตัวเองได้
	2. หลังจากอ่าน/ดูข่าวฉันได้การ “เตือนภัย ให้สติ ตรวจสอบความผิด ปกติในสังคม”
	3. หลังจากอ่าน/ดูข่าวฉันได้รู้ “ทางออก” เข้าใจ สาเหตุ การป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข
	4. หลังจากอ่าน/ดูข่าวฉันรู้สึกรับรู้ “กระบวนการ และ การได้รับความ เป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรม พึ่งกระบวนการยุติธรรมได้โดยไม่ต้อง แก้ปัญหาด้วยความรุนแรง”
	5. หลังจากอ่าน/ดูข่าวฉันรู้สึก “ไม่ยอมรับความรุนแรงและต้องการให้ ยุติ/แก้ปัญหา”
	6. หลังจากอ่าน/ดูข่าวฉันรู้สึก “คลายกังวล และรู้วิธีที่จะรับมือกับความ รุนแรง”
ตัวชี้วัดด้านการให้ประโยชน์กับผู้รับสาร (News Impact) ของข่าวเด็ก	
กลุ่มข่าวร้ายเกี่ยวกับ เด็ก:	1. ข่าวให้ข้อมูลที่ช่วยให้ช่วยเหลือ ป้องกัน หรือ เยียวยา
	2. ข่าวทำให้เข้าใจปัญหา รู้สาเหตุ ของปัญหา เข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ หลายมุม เพื่อนำไปสู่ทางออกหรือการแก้ปัญหา
กลุ่มข่าวเด็กที่เป็น เรื่องดี:	3. ข่าวเป็นตัวอย่าง/แนวทางในการนำไปดูแล ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ ของเด็กได้
	4. ข่าวส่งเสริมให้เข้าใจสิทธิ และ การมีส่วนร่วมของเด็กในการเข้าถึง สิทธิอันพึงมีของเขา

10

ส่วนที่ 3 การนำข้อมูลเชิงปริมาณของความนิยม การเข้าถึง จาก Data Analytic ของข่าวรูปแบบที่เผยแพร่ในเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ มาประเมินเทียบกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากตัวชี้วัด เพื่อหาความสอดคล้องระหว่าง เชิงปริมาณ ความนิยม และคุณภาพ และ ส่วนที่ 4 กองบรรณาธิการใช้ตัวชี้วัดในการประเมินผลงานของตนเองและใช้เป็นกรอบในการให้คำอธิบายต่อคุณภาพของงานที่ผลิตขององค์กร จัดทำเป็นรายงานประกอบด้วย 1) รายงานสถานการณ์ “ข่าวคุณภาพ” เป็นการรายงานผลโดยอาจจัดทำเป็นทุก ๆ รอบปี 2) รายงานผลการวิเคราะห์สำหรับองค์กรสื่อที่เข้าร่วมการประเมิน และ ผลักดันการนำเกณฑ์ไปใช้ในการให้รางวัลหรือประกาศผลให้สังคมได้รับรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้รับสารเข้าถึงข่าวที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม จากการประเมินตัวชี้วัดร่วมกับตัวแทนองค์กรวิชาชีพพบว่า ในการนำตัวชี้วัดไปใช้มีข้อจำกัดที่ต้องทดลองและพัฒนาในกระบวนการประเมินจริง ได้แก่ 1) ความท้าทายต่อความกังวลของผู้ผลิตในการทำงานโดยต้องมีแนวทางและการตกลงรูปแบบของลักษณะเนื้อหา ค่านิยม หน่วยการศึกษา และกระบวนการขั้นตอนที่เห็นชอบร่วมกันกับผู้ถูกประเมิน 2) ผู้ประเมินต้องมีความรู้ในเรื่องข่าวดีพอสมควรเพื่อป้องกันการเกิดอคติและให้มีความเที่ยงตรงในการประเมินตามตัวชี้วัด ข้อจำกัดสำคัญจะอยู่ที่การประเมินโดยผู้รับสารควรมีการคัดเลือกผู้รับสารที่เข้าใจข่าวและคำอธิบายตัวชี้วัดเพื่อให้การประเมินมีความน่าเชื่อถือ และ 3) หน่วยการศึกษา และความแตกต่างของรูปแบบและทิศทางข่าวของแต่ละสำนักจะใช้ตัวชี้วัดเรื่องระดับสร้างคุณค่าต่างกัน หากต้องมีการเปรียบเทียบควรเปรียบเทียบระหว่างสำนักข่าวที่มีจุดยืนหรือเป้าหมายการทำข่าวที่ใกล้เคียงกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ในสถานการณ์ที่สื่อต้องดิ้นรนกับความอยู่รอดทางธุรกิจและต้องการรักษาบทบาทหน้าที่อันพึงประสงค์เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและคุณค่าที่ยั่งยืนให้กับสำนักข่าว การมีกรอบหรือหลักการในการประเมินตัวเองและสร้างความเข้าใจเรื่องกรอบคุณภาพที่มีมาตรฐานร่วมกันเป็นเรื่องสำคัญ การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพข่าวไม่ใช่การสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบแต่เป็นการประเมินผลการนำเสนอเนื้อหาเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพข่าวร่วมกัน นอกจากนั้นการประเมินผ่านเนื้อหาต้องใช้ตัวชี้วัดที่ประเมินสิ่งที่ปรากฏชัดเจนในข่าว แต่สิ่งที่ปรากฏนั้นควรสะท้อนกลับไปสู่กระบวนการของการ

ทำข่าวที่มีคุณภาพได้ โดยสรุปตัวชี้วัดที่พัฒนาในงานวิจัยนี้แบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่ ระดับแรก ตัวชี้วัดระดับมาตรฐานที่ตอบโจทย์บทบาทหน้าที่พื้นฐานวารสารศาสตร์ โดยสามารถประเมินได้จากเนื้อหาซึ่งจะสะท้อนไปถึงการทำงานที่มีคุณภาพใน กระบวนการหาข่าว (News Gathering) และการผลิตข่าว (News Production) โดยคุณภาพของกระบวนการทำงานสะท้อนได้ในข้อมูลเนื้อหาที่นำเสนอต่อผู้รับสาร (Kovach & Rosenstiel, 2014. McQuail, 2010; Lacy and Rosenstiel, 2015) ระดับที่สองคือการเมินคุณภาพในการรักษจริยธรรมพื้นฐานที่สำคัญของแต่ละประเภท ข่าว สอดคล้องกับ Van-der-Wurff and Schönbach (2011) ใช้ตัวชี้วัดจากแนวปฏิบัติ (Code of Conduct) และกรอบเรื่องความโปร่งใส (Transparency) ในการประเมิน คุณภาพข่าว การรักษาจริยธรรมตามแนวปฏิบัติวิชาชีพ มีความแตกต่างในแต่ละ ประเภทข่าวและเป็นประเด็นที่มีโอกาสที่ผู้ผลิตข่าวต้องตัดสินใจเลือกในการทำงานเพื่อ รักษาจรรยาบรรณ การมีตัวชี้วัดเป็นกรอบให้ประเมินได้ชัดเจนจะช่วยเป็นแนวทางใน การตัดสินใจการทำงานให้มีคุณภาพ (Urban and Schweiger, 2014) และ ระดับที่ สามเป็นการพัฒนาตัวชี้วัดตามกรอบการสร้างคุณค่าวารสารศาสตร์ที่ให้ความสำคัญ เรื่องของกรอบความเป็นมืออาชีพ กรอบผู้รับสารใช้ประโยชน์จากข่าว และ กรอบความ สำคัญของคุณค่าวารสารศาสตร์ (Van Der Wurff & Schönbach, 2011) โดยคุณค่า ที่วัดได้จากการประเมินผ่านเนื้อหาที่มีขอบเขตจำกัดเพราะถ้าเป็นลักษณะของผลกระทบ เชิงสังคมต้องมีข้อมูลผลต่อยอดจากข่าว แต่หากประเมินผ่านเนื้อหา คุณค่าระดับ ปัจเจกคือ ประโยชน์ที่ได้หลังจากการอ่าน/รับชมข่าวสามารถประเมินได้ สอดคล้องกับ Picard (2006) ที่ให้ความสำคัญกับคุณค่าในการให้ข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์และ ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และ Beckett (2018) คุณภาพคือการสร้างผลกระทบ (Impact) หมายถึง องค์กรสื่อควรเข้าใจว่า คุณค่าของของงานข่าวมีผลกระทบต่อคน และชุมชนสังคมได้

ถึงแม้งานวิจัยยังมีข้อจำกัดในการยังไม่ได้นำตัวชี้วัดและสร้างระบบประเมินที่ใช้ งานจริง ซึ่งจะอยู่ในระยะต่อไปของการพัฒนางานวิจัย แต่จากผลการศึกษาชี้ให้เห็น ว่า นักวิชาการ บรรณาธิการ ผู้สื่อข่าว และหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับผู้บริโภคสื่อและ กำกับดูแลมีความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับคุณภาพของข่าวในบริบทและข้อจำกัดของการ ทำงานข่าวในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ยังมีความกังวลต่อการให้ผู้รับสารเป็น ผู้ประเมินคุณภาพข่าวว่าจะมีความเที่ยงตรงและไม่ขึ้นอยู่กับบรรณนิยและความชอบส่วน

บุคคลหรือไม่ สอดคล้องกับ Urban and Schweiger (2014) ตั้งข้อสงสัยอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับความสามารถของผู้รับสารในการประเมินคุณภาพสื่อ งานวิจัยนี้จึงเสนอโครงสร้างระบบการประเมิน 3 ฝ่ายคือผู้รับสาร ผู้เชี่ยวชาญ และองค์กรสื่อเพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลมาประกอบกันให้จุดร่วมของความคาดหวังต่อคุณภาพของวารสารศาสตร์ที่ยอมรับร่วมกันได้

เอกสารอ้างอิง

- โครงการโคแฟค. (2566, 18 มกราคม). *ฉายภาพอุดมคติสวนทางความจริง สังคมคาดหวังสูงเรื่องจริยธรรมกับสื่อที่ต้องดิ้นรนให้รอดทางธุรกิจ* Cofact. Cofact. <https://blog.cofact.org/yearend6501/>
- สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ. (2565, 27 ธันวาคม). *รายงานสถานการณ์จริยธรรมสื่อ' 65 : ปีแห่งการทดสอบความเป็นวิชาชีพ*. <https://www.presscouncil.or.th/8482>
- สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ. (2566, 24 มกราคม). *สื่อจะเลือกแบบไหน คุณค่าข่าวเชิงอุดมการณ์หรือธุรกิจ*. <https://www.presscouncil.or.th/8538>.
- สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย. (2565, 3 พฤษภาคม). 3 พ.ค. *วันเสรีภาพสื่อโลกมองปัญหาสื่อไทย"ปั่นเรตติ้ง-ละเลยวิชาชีพ-เซ็นเซอร์ตัวเอง"*. <https://tja.or.th/view/activities/media-movements/1340719>.
- สำนักข่าวอิศรา. (2565, 8 ตุลาคม). *บอยส.รุ่น 2 เสนอทางออก 'กั๊กเรตติ้ง' ใช้ AI เน้นคุณภาพสื่อ-พัฒนาเครื่องมือวัด*. <https://www.isranews.org/article/isranews-news/112668-isranews-news-125.html>.
- Beckett, C. (2018, June 8). *What is quality journalism? The most important question for news organisations today, but do we know what it means?* Polis [University of London]. LSE. <https://blogs.lse.ac.uk/polis/2018/06/05/what-is-quality-journalism-the-most-important-question-for-news-organisations-today-but-do-we-know-what-it-means/>
- Bogart, L. (2000). *Commercial culture: The media system and the public interest*. Routledge.

- Breit, R. (2004). Towards a theory of journalism as practice. *Australian Journalism Review*, 26(2), 63-85.
- Deloitte Impact Foundation. (2022, November). *The Future of News An analysis of developments, scenarios and initiatives to increase the value of news in 2030*. Deloitte Netherlands. <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/nl/Documents/technology-media-telecommunications/deloitte-nl-tmt-future-of-news-report-2022.pdf>. <https://doi.org/10.1080/1461670x.2016.1175963>.
- Kovach, B., & Rosenstiel, T. (2014). *Elements of journalism: What news people should know and the public should expect* (3rd ed.). Routledge.
- Lacy, S., & Rosenstiel, T. (2015). *Defining and measuring quality journalism*. Rutgers School of Communication and Information. <http://mpii.rutgers.edu/wp-content/uploads/sites/129/2015/04/Defining-andMeasuring-Quality-Journalism.pdf>.
- Lee, Tien-Tsung. 2010. "Why They Don't Trust the Media: An Examination of Factors Predicting Trust." *American Behavioral Scientist*, 54(1), 8-21. doi:10.1177/0002764210376308
- McQuail, D. (2010). *McQuail's mass communication theory*. Sage Publications.
- Meijer, I. C., & Bijleveld, H. (2016). Valuable journalism. *Journalism Studies*, 17(7), 827-839.
- Meyer, Philip. (2010). *The vanishing newspaper: Saving journalism in the information age*. University of Missouri Press.
- NewsGuard. (2022, October 26). *More than 2,100 websites improve their journalism trust practices through NewsGuard's rating process*. [Press release]. <https://www.newsguardtech.com/press/over-2100-websites-improve-journalism-practices-newsguard-rating/>.

- Pew Research Center. (2012, July). *Press widely criticized, but trusted more than other information sources*. <http://www.peoplepress.org/files/legacy-pdf/9-22-2011%20Media%20Attitudes%20Release.pdf>.
- Picard, R. G. (2000). *Measuring quality by journalistic activity*. In *Measuring media content, quality, and diversity: Approaches and issues in content research*. Turku School of Economic and Business Administration.
- Picard, R. G. (2006, January 1). *Journalism, value creation, and the future of news organizations*. Harvard Kennedy School. <https://shorensteincenter.org/journalism-value-creation-and-the-future-of-news-organizations/>.
- Tsfati, Y. (2010). Online news exposure and trust in the mainstream media: Exploring possible associations. *American Behavioral Scientist*, 54(1), 22–42. <https://doi.org/10.1177/0002764210376309>
- Urban, J. & Schweiger, W. (2014). News quality from the recipients' perspective. *Journalism Studies*, 15(6), 821-840. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2013.856670>
- Van der Wurff, R., & Schönbach, K. (2011). Between profession and audience: Codes of conduct and transparency as quality instruments for off- and online journalism. *Journalism Studies*, 12(4), 407-422. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2010.506055>
- Vehkoo, J. (2010). *What is quality journalism: And how can it be saved?* Reuters Institute for the Study of Journalism. Reuters Institute for the Study of Journalism. <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/our-research/what-quality-journalism-and-how-can-it-be-saved>.

